

**A KÖZSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK ELLENTÉTELEZÉSÉRŐL,
VALAMINT A BEVÉTELEKKEL NEM FEDEZETT INDOKOLT KÖLTSÉGEK
SZÁMÍTÁSÁNAK SZABÁLYAIRÓL**

I. A költségtérítés számításának általános szabályai

Az Európai Parlament és az Európai Tanács 2009. december 3-án hatályba lépett, a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1370/2007/EK rendeletében meghatározott elvekkel összhangban a vasúti közszolgáltatások biztosításáért felelős Megrendelő megtéríti a szolgáltatást végző közszolgáltatás teljesítésével felmerülő, bevételekkel nem fedezett indokolt költségeit, valamint a nyereséget azzal a feltétellel, hogy a költségtérítés nem vezethet a közszolgáltatást végző társaság közszolgáltatás keretében végzett tevékenységének túlkompenzációjához.

Szolgáltató a számára gazdasági hátránnyal járó közszolgáltatást csak ellentételezés ellenében köteles végezni (közzolgáltatási kötelezettség).

Megrendelő közszolgáltatási kötelezettséget abban az esetben tarthat fenn vagy rendelhet el, ha

- a) az adott közszolgáltatás biztosítását a köz érdeke megköveteli, és
- b) a közszolgáltatás gazdaságos ellátása más módon nem biztosítható, továbbá
- c) Szolgáltatónak kiegyenlíti a közszolgáltatási kötelezettségből eredő valós veszteségét.

II. A közszolgáltatási kötelezettségekért járó költségtérítés

Szolgáltató – utólagos elszámolási kötelezettség mellett – a közszolgáltatási kötelezettségekből adódó, bevételekkel nem fedezett indokolt költségek, valamint az ésszerű nyereség erejéig ellentételezésre jogosult.

Megrendelő az alábbi finanszírozási és hatékonysági elvárás szabályok teljesítésének érdekében törekszik arra, hogy a vasúti szervezeti átalakítás hatásainak értékelését követően a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, a tárgyévet megelőző évre vonatkozó éves fogyasztói árindex változás figyelembevételével növelje a vasúti közszolgáltatás 13. számú mellékletben meghatározott tarifáit.

A közszolgáltatási kötelezettségekért biztosítható költségtérítés összege, amelynél – a folyamatos hatékonyság javulás érdekében nincs törekvés a fogyasztói árindex figyelembe vételére, azaz az alábbi összegek a folyó évi nominális költségtérítést tartalmazzák:-

- a) A vasúti pálya hálózat hozzáférési díjszintjének változatlansága esetén a költségtérítés összege 2014-2016. közötti időszakban bevételekkel nem fedezett indokolt költségek elszámolását követően nem haladhatja meg az alábbi összegeket:

Mrd Ft

országos	3,0264	3,0264	3,0264
regionális	7,3736	7,3736	7,3736

- Felek a tárgyévi, valamint a tárgyévet követő két év költségterítési összegének felső határát a tárgyévet megelőző év december 15-éig a költségvetés teherviselő képességére, a menetrendi teljesítményekre, valamint a várható bevételekre és költségekre figyelemmel felülvizsgálják és a záradék aláírásakor véglegesítik.

b) A személyszállítási közszolgáltatások bevételekkel nem fedezett indokolt költségeinek 2017-2023. közötti időszakra vonatkozó költségterítése kitekintő jelleggel nem haladhatja meg az alábbi összegeket:

Mrd

Ft

országos	3,0264	3,0264	3,0264	3,0264	3,0264	3,0264	3,0264
regionális	a költségvetés mindenkor teherviselő képességének, valamint a menetrendi teljesítmények ismeretében kerül meghatározásra	a költségvetés mindenkor teherviselő képességének, valamint a menetrendi teljesítmények ismeretében kerül meghatározásra	a költségvetés mindenkor teherviselő képességének, valamint a menetrendi teljesítmények ismeretében kerül meghatározásra	a költségvetés mindenkor teherviselő képességének, valamint a menetrendi teljesítmények ismeretében kerül meghatározásra	a költségvetés mindenkor teherviselő képességének, valamint a menetrendi teljesítmények ismeretében kerül meghatározásra	a költségvetés mindenkor teherviselő képességének, valamint a menetrendi teljesítmények ismeretében kerül meghatározásra	a költségvetés mindenkor teherviselő képességének, valamint a menetrendi teljesítmények ismeretében kerül meghatározásra

Felek a kitekintésben szereplő költségterítési összegeket gördülő tervezés keretében felülvizsgálják.

c) Amennyiben a Szolgáltató az országos vagy a regionális szegmensben megtakarítást realizál a tárgyévre vonatkozóan meghatározott költségterítési összegben, azt felhasználhatja más szegmensben a személyszállítási közszolgáltatások bevételekkel nem fedezett indokolt költségének megtérítésére a Megrendelő és az államháztartásért felelős miniszter előzetes jóváhagyása esetén.

III. A bevételekkel nem fedezett indokolt költségek, számításának szabályai

A gazdasági hátránnyal járó közszolgáltatási tevékenység közszolgáltatásként történő fenntartásával összefüggésben Szolgáltatónál felmerült, tárgyévi bevételekkel nem fedezett indokolt költség megállapítása az alábbi eljárás szerint történik:

1. A bevételekkel nem fedezett indokolt költségek számításának alapja az e Szerződés 6. számú mellékletében szereplő adattáblában bemutatott tárgyévi közvetlen költségek, a közvetett, valamint az általános költségek együttes összege, valamint a tárgyévi költségterítés összegét nem tartalmazó közlekedési bevétel.
2. A bevételekkel nem fedezett indokolt költség az 1. pontban meghatározott, a 4. és 5. pont, valamint az indokolt költségek és bevételek különbözete, az e szerződésben szereplő hatékonysági elvárással módosítva.

3. A közszolgáltatási költségtérítés az indokolt költség és a bevétel különbözete, az ágazatban szokásos mértékű nyereség (a továbbiakban: nyereség) összegével növelve, vagy az e melléklet IV. pontjában meghatározott hatékonysági elvárás nem teljesítés esetén az V. 1. pont szerint meghatározott elvonással csökkentve. Az így számolt költségtérítés, valamint az ésszerű nyereség összege nem haladhatja meg az II. pontban meghatározott költségtérítési összegeket.
4. Amennyiben Szolgáltató korábbi évben (években) felmerült költségcsoportonkénti költségszintjében vagy bevételében az általános gazdasági folyamatoktól eltérő, jelentős változás következik be az egyes költségcsoportok, bevételi csoportok vagy az indokolt összköltség vonatkozásában, Szolgáltató az eltérés okát és mértékét számszerűen és szövegesen indokolja Megrendelő részére benyújtandó éves adatszolgáltatás során.
5. Az átlagot meghaladó változás elfogadásáról Szolgáltató által benyújtott, szöveges és számszerű indokolás alapján Megrendelő dönt.

IV. Költségfedezeti arány és hatékonysági elvárás

1. A hatékonysági elvárás mértékét Megrendelő a tárgyévet megelőző évi költségfedezeti arányhoz viszonyított költségfedezeti arány növekedésben határozza meg.
2. A költségfedezeti arány a tárgyévi költségtérítés összegét nem tartalmazó közlekedési bevétel és az infrastruktúra használat költségeivel csökkentett, tárgyévi közvetlen költségek, a közvetett költségek, valamint az általános költségek együttes összegének aránya.
3. Az adott évre elvárt hatékonysági mutatót (költségfedezeti arányt) Megrendelő a Szerződés tárgyévre vonatkozó záradékában rögzíti. Amennyiben jelen Szerződés 13. számú mellékletében foglaltakat Megrendelő Záradékkal egyoldalúan módosítja, köteles felülvizsgálni az adott évre elvárt hatékonysági mutatókat.
4. A szerződés időtartama alatt a költségfedezeti arányra vonatkozó elvárás az alábbiak szerint alakul a 2014-2016 közötti időszakban:

fedezeti arány	35 %	35,5 %	36 %
-----------------------	------	--------	------

- Felek a tárgyévi, valamint a tárgyévet követő két év hatékonysági elvárását (elvárt költségfedezeti arányt) a tárgyévet megelőző év december 15-éig a költségvetés teherviselő képességére, a menetrendi teljesítményekre, a várható bevételekre és költségekre, valamint az állami szabályozó intézkedések változására figyelemmel felülvizsgálják és a záradék aláírásakor véglegesítik.

- A 2017-2023 közötti időszakra vonatkozó kitekintő hatékonysági elvárás:

fedezeti arány	36,5%	37 %	37,5 %	38 %	38,5%	39 %	39,5 %
-----------------------	-------	------	--------	------	-------	------	--------

Felek a kitekintésben szereplő költségfedezeti arányokat gördülő tervezés keretében felülvizsgálják.

V. A hatékonysági elvárások nem teljesítésének következményei, illetve az ágazatban szokásos ésszerű nyereség számításának szabályai

1. A tárgyévre a közösségi közlekedésre egységesen alkalmazott hatékonyság változási elvárás mértékének nem teljesítése esetén a Megrendelő a Szolgáltatónak az e fejezet II. pontja szerint járó költségtérítésből meghatározott összeget az alábbiak szerint visszatartat:
  - a. a tárgyévre meghatározott hatékonysági elvárás (elvárt költségfedezeti arány) nem teljesítése esetén 1 %-ot, ezen felül
  - b. a tárgyévre meghatározott hatékonysági elvárástól (elvárt költségfedezeti aránytól) 0,25%-nál (0,25 százalékpontnál) nagyobb elmaradás esetén arányosan, minden 0,25 %-os (0,25 százalékpontos) fedezeti hányad csökkenés esetén további 1 %-ot, összesen legfeljebb 5 %-ot.

A visszatartás százalékban meghatározott mértékének vetítési alapja a társaság közszolgáltatási bevétele.

2. A Megrendelő az ágazatban szokásos ésszerű nyereségben részesítheti a Szolgáltatót az alábbiak szerint:
  - a) a tárgyévre meghatározott hatékonysági elvárás (elvárt költségfedezeti arány) elérése esetén 1 %, ezen felül
  - b) a tárgyévre meghatározott hatékonysági elvárás (elvárt költségfedezeti arány) 0,25%-nál (0,25 százalékpontnál) nagyobb mértékű túlteljesítése esetén arányosan, minden további 0,25 %-os (0,25 százalékpontos) növekedése esetén 1 %, összesen legfeljebb 5 %.

A nyereség százalékban meghatározott mértékének vetítési alapja a társaság közszolgáltatási bevétele.

A nyereség mértékét úgy kell meghatározni, hogy a költségtérítés, a nyereség és a közszolgáltatási szerződés 8. sz. mellékletében meghatározott szolgáltatási szint mérési rendszer alapján járó bonus/malus figyelembe vételével a társaság vasúti személyszállítási közszolgáltatási tevékenységre jutó tőkemegtérülési rátája (az elkülönített, közszolgáltatási tevékenység adózás előtti eredménye / az elkülönített közszolgáltatási tevékenységre jutó, költség alapon megosztott saját tőke) nem haladhatja meg az 5,41 %-ot.

VI. A szolgáltatási szintek és minőségi követelmények meghatározása, valamint a minőségi elvárások teljesítésének hatása az ésszerű nyereségre

A közszolgáltatási szerződés 8. sz. mellékletében meghatározott szolgáltatási szint mérési rendszer alapján Szolgáltató szegmensenként és mérési szempontonként legalább tárgyévi záradékban meghatározott szolgáltatási szinteket nyújtja.

Az V. pontban meghatározott elvonás vagy nyereség összegét a szerződés záradékában szegmensenként és követelményenként meghatározott szolgáltatási szint teljesítése vagy nem teljesítése szegmensenként és követelményenként további 1 százalékkal (összesen legfeljebb 10 százalékkal) változtatja. A minőségi elvárások teljesítése, illetve túlteljesítése az ésszerű nyereséget növeli, az esetleges elvonás mértékét csökkenti. A minőségi elvárások nem teljesítése az ésszerű nyereséget csökkenti, az esetleges elvonás mértékét növeli. A szolgáltatással kapcsolatban elvárt minőségi mutatók teljesítése után járó bonus/malus vetítési alapja az V. pont szerint meghatározott elvonás, illetve ésszerű nyereség összege.